

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ**

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 67.-

Έν Ρόδω τῆ 3ῃ Ἰανουαρίου 1947.-

Περίληψις "Περὶ ημερομηνίας παραδόσεως
Δωδεκανήσου εἰς Ἑλληνικὰς
Ἀρχάς".-

8. ΙΑΝ. 1947

Συμφ: 6.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΜΠΙΣ. ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΟΝ**

Αριθ. 15476
Ημερ. 9/1/47
Θεωρ. *Δωδεκ.*

Π ρ ό ς

Τό Β. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείων
(Δ/σιν Πολιτικῶν Ὑποθέσεων-Τμήμα
Εὐρώπης)

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἐχω τὴν τιμὴν νά φέρω εἰς γνῶσιν ὑμῶν ὅτι, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπάνοδόν μου, τὴν 22αν παρελθόντος μηνός Δεκεμβρίου, μοί ἐπεδείχθη τό κείμενον τοῦ ὄπ' ἀριθ. 20/5/Δ τηλεγραφήματος τῆς Βρετανικῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Δωδεκανήσου πρὸς τό Τμήμα Θεωρήσεων τῆς ἐν Ἀθήναις Βρετανικῆς Πρεσβείας, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄδειαν ἐλεύσεως ἐνταῦθα ὀρισμένων Ἑλλήνων δημοσίων ὑπαλλήλων συμφώνως πρὸς τὰ κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς 11ης Δεκεμβρίου αποφασισθέντα.-

Τό τηλεγράφημα τοῦτο, ὅστινος τό κείμενον ἐπισυνάπτεται ὡδε ἐν ἀντιγράφῳ, καί ὅπερ, σημειωτέον, παρά τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην ἐντολήν κοινοποιήσεως, δέν μοί ἀνεκοινώθη καίτοι, κατὰ τὴν λήψιν του, ἐβρισκόμην εἰσέτι ἐν Ἀθήναις, μοί ἐφάνη ὡς ἀντίθετον πρὸς τὰ κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἡμῶν σύσκεψιν συμφωνηθέντα. Πράγματι, τό ἐν λόγω τηλεγράφημα ἐξήρτα τὴν ἄδειαν καθόδου εἰς Δωδεκάνησον τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὑπαλλήλων ἀπό ὀρισμένας προϋποθέσεις. Ὅτε δέ ἡρώτησα τόν λόγον τῆς μεταστροφῆς ταύτης, ὁ Ταξίαρχος Πάρκερ ἐδικαιολόγησεν αὐτήν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, ἐν τῷ μεταξύ, εἶχε γνωσθῆ διά τοῦ τύπου καί τοῦ Ῥαδιοφώνου ὅτι, ὡς ἡμερομηνία ὑπογραφῆς τῆς μεταξὺ Ἡνωμένων Ἐθνῶν καί Ἰταλίας Συνθήκης Εἰρήνης ὀρίσθη ἡ 10η Φεβρουαρίου, τοῦ ὄπ' ὅπερ δέν ἦτο εἰσέτι γνωστόν ὅταν συνεζήτοῦντο ἐν Ἀθήναις τὰ συναφῆ πρὸς τὴν παράδοσιν ζητήματα.-

Ἐπεξηγῶν τὴν σκέψιν του ὁ κ. Πάρκερ προσέθεσεν ὅτι κατ' αὐτόν ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συνθήκης ἐπιφέρει ἀναγκαστικῶς καί τὴν ἀναβολήν τῆς ἡμερομηνίας παραδόσεως τῆς Διοικήσεως τῶν Νήσων.-

Τό ὅτι, εἰς διάστημα ὀλιγότερον τῶν ὀκτώ ἡμερῶν, ἐπὶ ἧλθε τοιαύτη ἀλλαγὴ εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ταξίαρχου Πάρκερ ἐξηγεῖται ἐν τινι μέτρῳ τοῦλάχιστον ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐξασκουμένης πίεσεως τοῦ ἐνταῦθα περιβάλλοντός του, ἐπιθυμοῦντος διά παντός μέσου νά ἐπιτύχῃ τὴν παράτασιν τῆς ἐνταῦθα παραιομένης του καί καθυστεροῦντος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὴν ἡμέραν παραδόσεως. Δέν ἀποκλείεται ὅμως ἡ τελευταία στάσις τοῦ Ταξίαρχου νά ὀφείλεται ἴσως καί εἰς νεωτέρας διαταγὰς, περιελθούσας αὐτῷ εἴτε ἐκ Λονδίνου, εἴτε ἐκ Καΐρου.-

Πάντως, γεγονόςς τυχάνει ὅτι ἀπό τινος παρατηρεῖται γενικωτέρα, ἐπὶ τό δυσμενέστερον διά τὰ Ἑλληνικά συμφέροντα,

τροπή των διαθέσεων της ένταθθα Βρεττανικής Διοικήσεως.-

Χαρακτηριστικά, φερ' εἰπεῖν, τυγχάνουν αἱ συνομιλίαι ἕως ἔσχατος κατ' αὐτάς μετὰ τοῦ Ταξιάρχου Πάρκερ ὁ Γενικός Γραμματεὺς καὶ ὁ Πολιτικός Σύμβουλος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀποστολῆς καὶ ἕως οἱ κ.κ. Βεναρδῆς καὶ Χριστοδούλου λεπτομερῶς περιγράφουν εἰς τὰς δύο ἐπισυναπτομένας ὡς ἐκθέσεις.-

Εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐπιθυμῶν ἡ ἀναφέρω φρασ-
τως ἔμεινεν ὅτι ὁ Πολιτικός Διοικητὴς τῆς Νήσου Ῥόδου, Ἀντι-
συνταγματάρχης Ντάγκ, ὅστις ἀποστρατεύεται κατὰ τὰ τέλη τρέ-
χοντος μηνός Ἰανουαρίου μοὶ ἀνεκοίνωσεν ὅπως ἐμπιστευτικῶς
τὸ περιεχόμενον συνομιλίας ἦν πρό τινα ἡμερῶν ἔσχε μετὰ
τοῦ Ταξιάρχου Πάρκερ. Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην ὁ κ. Πάρκερ
ἐτόνισεν εἰς τὸν Ἀντισυνταγματάρχην Ντάγκ ὅτι, μετὰ τῶν ἄλλων
αἰτίων τῆς μὴ παρατάσεως τῆς ένταθθα δημερείας του εἶναι καὶ
τὸ γεγονός ὅτι ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ὑπεράγαν φιλελληνικά ἄ-
ριστιμένα μέτρα ληφθέντα ὑπ' αὐτοῦ τελευταίως, ὡς φερ' εἰπεῖν ἡ
πρώτος δὴθεν παράδοσις εἰς τὴν ἡμετέραν Ἀποστολὴν τῶν ἐκ-
κενωθέντων δημοσίων κτιρίων κ.λ.κ.

Οἰοσθήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ὁ λόγος τῆς τοιαύτης
μεταστροφῆς, γεγονός τυγχάνει ὅτι, ἐξ ὅλων τῶν ἐνδείξεων του-
των, σαφῶς προκύπτει ὅτι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ταξιάρχου Πάρκερ
καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀξιαματικών τῆς Βρεττανικῆς Διοικήσεως, ἡ
παράδοσις τῆς Διοικήσεως τῶν Νήσων εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Ἀρχὰς
δέν πρόκειται νὰ συντελεσθῇ πρό τῆς 31ης Μαρτίου 1947.-

Συνημμένως ὡς ἐπέμπε ἔμεινεν πρὸς πλήρη κατατοπισμὸν
ἡμῶν καὶ ἀντίγραφα τῶν ὑπ' ἀριθ. 2531 ἀπὸ 17-12-46 καὶ 3073
ἀπὸ 19-12-46 ἐπιστολῶν, ἕως ἡμετέρας Ἀποστολῆς ἀπεστάθη πρὸς
τὴν Βρεττανικὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν διὰ τὴν περιφρούρησιν
ἕως τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, τῆς Ἰταλικῆς Κρατικῆς Περιου-
σίας, ὡς καὶ ἀντίγραφον τῆς, κατόπιν τῶν ἐν λόγῳ ἡμετέρων δια-
βημάτων, ἀπευθυνθείσης πρὸς τὰς Βρεττανικὰς Ὑπηρεσίας ὑπ' ἀριθ.
CA/6/I ἀπὸ 21-12-46 ἐγκυκλίου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς ἀνω-
τέρω Βρεττανικῆς Διοικήσεως.-

Ἐκτός τῶν ἐγγράφων διαβημάτων, ἐγένοντο καὶ ἄλλα προ-
φορικά διαβήματα χωρὶς ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα. Ὅσῳκις δύναν-
ται τὰ κατώτερα ὄργανα προσπαθοῦν νὰ χρηματισθοῦν κατὰ τρόπον
νομιμοφανῆ, καὶ καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἀνεφερα ἐπανειλημ-
μένως, μόνον ἡ ταχέως ἀποχώρησις τῶν Ἀγγλων θά μᾶς ἐπιτρέψῃ
τὴν περισυλλογὴν. Ἐκτός τῆς ζημίας ἣν μᾶς προξενοῦν οἱ μαυ-
ραγορίται καὶ οἱ Ἀγγλοὶ συνεργάται των, μεγαλυτέραν κατὰ πολὺ
ζημίαν μᾶς προκαλεῖ ἡ προσωρινότης τῆς Διοικήσεως καὶ ἡ ἀδια-
φορία τῶν Ἀγγλων.-

Ὁδῶν Ἰον) Δέν λαμβάνεται πρόνοια ἐκκενώσεως τῶν ἐπι-
τάκτων ξενοδοχείων ὥστε νὰ ἐπισκευασθοῦν ἐγκαίρως διὰ τὸν Του-
ρισμὸν.-

2ον) Τὸ νόμισμα ἀναγκάζει τὸ ὄλον ἐμπόριον νὰ στηρίζε-
ται ἐπὶ λαθρεμπορικῶν καὶ μαυραγοριτικῶν μεθόδων.-

3ον) Ἡ συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ τῶν ὁδῶν παραμελεῖται
εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἐπέρχωνται φθοραὶ, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν
ὁδοῶν θά χρειασθῶμεν πολλαπλάσια. Εἰς συζητήσεις ἑμιλοῦν περὶ
ἐπιβαρύνσεως τῶν Ἀγγλων φορολογουμένων, ἀρνοῦνται δὲ συστημα-
τικῶς νὰ ἐπιτρέψουν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐπισκευὴν μικροζημιῶν, διὰ νὰ

μή καταστούν άνίστασι.-

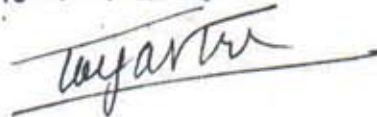
4ον) Η διά τήν γεωργίαν μέριμνα είναι άνύπαρκτος και συνεχώς παρεμβάλλονται εμπόδια είς τούς Έλληνας όπαλλήλους όταν προσπαθούν νά δημιουργήσουν κάτι.-

Σημειωτέον ότι τόν Ταξίαρχον Πάρκερ συναντώ καθ' έκάστην περίπου. Αποφεύγει επίμελως πάσαν συζήτησιν και, όταν τόν πιέσω, συμφωνεί μαζί μου και λυκεΐται διότι δέν έχει οδηγίαις.

Τυπική είναι ή περίπτωση Λέρου. Έλήφθησαν όλαί αί διαταγαί διά τήν παράδοσιν του Νωσθάμου. Μετέβην δ' ίδιος είς Λέρον. Ο έκει Στρατιωτικός Διοικητής μου είπεν ότι δέν έχει ακόμη λάβη τήν διαταγήν παραδόσεως. Ετηλεγράφησα είς Ρόδον και μου αφήντησαν ότι αί διαταγαί αποστέλλονται. Εφθασα τώρα μόλις είς Ρόδον όπου πληροφοροσμαι ότι αί διαταγαί θά αποσταλώσι τήν Τρίτην δι' είδικού Πλοίου, άν δ καιρός επιτρέψη.

Ο

Άρχηγός της Ε. Σ. Λ. Δ.

(ΤΣΙΓΑΝΤΕΣ ΧΡΙΣΤ.)
Ταξίαρχος

Γ.Π.